

NOVOSADSKI SAJAM

Novi Sad, 29. decembar 2021.

Novosadski sajam minus iz 2020. smanjio u 2021. godini

Novosadski sajam je u svojoj desetoj deceniji uspešnog razvoja i poslovanja, u 2020. i 2021. godini prvi put suočen sa problemom čije rešavanje prevazilazi mogućnosti privrednog društva, lokalne i šire društvene zajednice - globalnom pandemijom COVID 19, koja je svojim razornim delovanjem po zdravlje i ekonomiju promenila život na prostoru celog sveta. Upravo zbog toga je u 2020. godini poslovao sa gubitkom od neto 234 miliona dinara. Taj minus je u ovoj godini smanjen na 90 miliona dinara.

- U takvoj situaciji je poslovanje Sajma, čija pretežna delatnost upravo zahteva povezivanje privrednih subjekata, poslovne, stručne i druge publike i potencijalnih potrošača na jednom mestu, pretrpelo velike gubitke, rekao je Slobodan Cvetković, generalni direktor Novosadskog sajma na završnoj konferenciji za novinare.

U skladu sa Odlukom Vlade Republike Srbije i Naredbom Gradskog štaba za vanredne situacije, Novosadski sajam je predao sve raspoložive prostorne kapacitete kao i deo opreme za potrebe organizacije privremene Kovid bolnice i to u dva navrata - u periodu od kraja marta do juna i drugi put početkom decembra 2020. do januara 2021. godine.

- U 2020. godini na Novosadskom sajmu su održana četiri sajma u tradicionalnom formatu - Dani energetike i investicija, Sajam knjiga, Sajam obrazovanja i Izložba umetnosti ART EXPO, dok je pandemija, između ostalog, prihvaćena i kao izazov, te je organizacija događaja premeštena u virtuelni prostor. Za te potrebe je kreirana veb-platforma ExpoOnline.rs. koja je potvrdila poziciju Novosadskog sajma kao lidera i inovatora u sajamskoj industriji u ovom delu Evrope. Na njoj je od 14. do 23. decembra 2020. održan i Međunarodni poljoprivredni sajam, prvi u onlajn izdanju. Nemogućnost organizacije sajmovi i događaja, je ograničila sticanje prihoda u toku godine skoro isključivo na izdavanje poslovnog prostora u zakup, uz određene ustupke zakupcima i AD Novosadski sajam je 2020. godinu završio sa neto gubitkom od 234 miliona dinara, naglasio je Cvetković i dodao - Položaj zaposlenih je oslabljen kroz umanjenju zaradu odnosno naknadu koja se ostvaruje uz organizaciju posla putem "plaćenog odsustva bez krivice zaposlenog" do 45 radnih dana u toku godine, uz smanjenje plata na 65 % svaki drugi mesec, što je kao mera štednje, pored smanjenja svih ostalih mogućih pozicija rashoda, sprovedeno i u 2020. i u 2021. godini.

U periodu od januara do jula, najviše korišćeni/izdavani prostorni kapaciteti - Hala 1 i Aula bili su jedini punkt za vakcinacije u Gradu. Upravo zbog toga su u prvoj polovini 2021. godine, događaji priređivani na platformi ExpoOnline.rs, dok je jesen prošla uz priredbe, uglavnom organizovane na tradicionalan način.

Novosadski sajam je tokom jula dobio odobrenje Vlade Republike Srbije za Međunarodni poljoprivredni sajam u septembarskom terminu, kada se i dokazao kao organizator sigurnih događaja. Poljoprivredni sajam, uz koji su istovremeno organizovani Sajam lova i ribolova i Sajam ekologije, je bio među prvim događajima te veličine, organizovan u Evropi uz odgovarajuće mere zaštite. Posetioци su ulazili uz Digitalni zeleni sertifikat, negativan PCR ili brzi antigenski test. Za one koji nisu posedovali potrebne dokumente Novosadski sajam je, u saradnji sa Gradom Novim Sadom, obezbedio brze antigenske testove, već uračunate u cenu karte (nisu dodatno naplaćivani). Realizacija ovog Sajma je „patentirala“ svojevrsan protokol za

organizaciju takvih događaja, na zadovoljstvo organizatora, izlagača i posetilaca, kao što je ponovo dokazano, a Sajmu omogućila „preživljavanje“ do normalizacije bezbednosnih i privrednih tokova. Tokom jeseni u prostoru Novosadskog sajma održani su i Sajam sporta i Dane energetike i investicija, obezbeđujući sigurno okruženje kako za izlagače, tako i za posetioce, učesnike priredbi i zaposlene.

- U 2021. godini na Novosadskom sajmu i u Kongresnom centru "Master", održan je i niz događaja u kojima smo učestvovali kao partneri ili podrška. Od nedavno u funkciji je i Hala 6. U toku je opremanje te hale, a verujemo da će kada obezbedimo sve tehničke uslove i ona postati jedno od važnih stecišta kulturne publike. Mogućnost organizacije ovog, manjeg broja događaja, u onim okolnostima smatramo uspehom, iako su ostvareni finansijski efekti značajno slabiji u odnosu na one iz prethodnog perioda. Procena je da ćemo i ovu 2021. godinu završiti sa gubitkom (manjim nego prošle godine), od oko 90 miliona dinara. Društvo je uz ranije stvorenu rezervu likvidnih sredstava i dugoročni kredit koji je obezbeđen uz veliku pomoć Grada Novog Sada (2,8 miliona EUR) obezbedilo finansiranje svih nužnih aktivnosti i preživljavanje najduže do marta 2022. godine, rekao je Slobodan Cvetković sumirajući utiske.

Sa značajnim iskustvom iz ove, u 2022. godini Novosadski sajam će priređivati sajmove na tradicionalan način - u halama, na otvorenom prostoru i u Kongresnom centru "Master".

- Pored do sada poznatih priredbi planiramo i nove sajmove i događaje, a odlučili smo i da, u pojedinim slučajevima napravimo izmene u terminima. Prve priredbe biće održane od 3. do 10. marta 2022. godine, Sajam knjiga, 17. međunarodni sajam obrazovanja PUTOKAZI i 26. međunarodna izložba umetnosti ART EXPO.

Sledeće godine Novi Sad će biti Evropska prestonica kulture i paralelno sa našim priredbama, upravo na Novosadskom sajmu, u istom terminu, biće realizovan deo programskog luka Fondacije "Seobe duša". Reč je o inovativnom Sajmu knjiga, brojnim performansima, pozorišnim predstavama, koncertima i drugim aktivnostima koji se tematski uklapaju u jedan od osam programskih lukova Fondacije. Novosadski sajam je zahvaljujući dosadašnjoj istoriji organizovanja događaja, kao i prostornim kapacitetima i mogućnostima postao partner koji na taj način konkretno doprinosi promociji kulturnog bogatstva naše zemlje. Saradnja sa Fondacijom "Novi Sad - EPK" će biti nastavljena i posle tog martovskog termina sa željom da i dalje učestvujemo u podizanju kapaciteta kulturne scene grada i produkcijskih kapaciteta. Mnogi datumi su već "zakucani" kao i gostovanja poznatih autora o kojima ćemo vas uskoro i obavestiti, najavio je Cvetković.

Ono što nas raduje je da se naša najveća priredba i agrobiznis događaj u ovom delu Evrope Međunarodni poljoprivredni sajam vraća u svoj standardni prolećni termin, a biće održan od 21. do 27. maja. Kao i do sada, okupiće najznačajnije kompanije i male proizvođače na svim poznatim segmentima priredbe.

Među priredbama koje će se "preseliti" u novi termin su Međunarodna izložba zlatarstva i časovničarstva SJAJ, koja će biti održana u aprilu i Sajam turizma koji je planiran za novembar. Termini su menjani posle višegodišnjeg praćenja izložbi u inostranstvu i u skladu sa željama izlagača. S obzirom na to da je Novi Sad "regionalni lider i prestonica IT i gaming sektora", koji najbrže raste i jedan je od najperspektivnijih, za oktobar planiramo i novu priredbu Sajam informacionih tehnologija. - Odavno smo uputili poziv svima sa dobrim idejama da nam se obrate, kako bismo zajedno kreirali dobar događaj. Takvih će biti i u narednoj godini. Većina će biti održana u Kongresnom centru. Već za februar se planira Sajam zavičaja, sada već u standardnom terminu - u septembru će biti održana Auto-Moto Berza. Novosadski Oktoburfest sredinom oktobra. Tu su Međunarodna konferencija o suncokretima, Instituta za ratarstvo i povrtarstvo (jun), Automotive Conference EV DAYS Electric & Hybrid Technology, SUPLS - Srpsko udruženje profesionalaca u lancu snabdevanja i BalCCon - Balkan Computer Congress, dodao je Cvetković.

- Sa početkom 2022. godine ulazimo i u godinu u kojoj ćemo se posvetiti pripremama za obeležavanje 100 godina Novosadskog sajma i 90 godina Poljoprivrednog sajma. Za Novosadski sajam je od izuzetne važnosti činjenica održavanje kontinuiteta događaja, sa svim podrškama. Ipak, i pored velike pomoći države koja je pružena svim privrednim subjektima, a koju smo i mi iskoristili kao i naknade troškova po osnovu korišćenja kapaciteta za potrebe privremene Kovid bolnice, određene delatnosti kao što je Sajamska, su pretrpele velike gubitke o čemu svedoči i naš poslovni rezultat. U ovim okolnostima pronalaženje nekog sistemskog rešenja na nivou države za kompletnu delatnost (koja je u pretežnom delu u državnom vlasništvu), kako bi se svim privrednim subjektima ove delatnosti na isti način obezbedilo održavanje aktivnosti na osnovnom nivou, je nužno za opstanak ove delatnosti, zaključio je Cvetković, upućujući svima želje za bolju 2022. godinu.